

OEPA

MODUL 1- Curs 2: Incompatibilități, interdicții și nedemnități privind profesia de avocat. Tabloul anual al avocaților. Transferul în alt barou.

Nedemnitati

Art. 14 din Legea 51/1951

Este nedemn de a fi avocat:-cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*;-cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;-cel cărui i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;-cel în sarcina cărui s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Corelații legislative: art. 26 din Statut, art. 16, 80, 83 C.pen., art. 41 din Legea nr. 36/1995, art. 23 din Legea nr. 188/200

Bibliografie: Al. Rîșniță, Amânarea aplicării unei pedepse. Necesitatea existenței unui acord pozitiv de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității. Stabilire, aplicare (condamnare), două stagii distincte în cadrul procesului sancționator, în R.R.DJ nr. 2/2014
Verificarea existenței cazurilor de nedemnitate.

Demnitatea reprezintă o condiție de intrare în profesia de avocat, dar ea trebuie să existe nu numai la primirea în profesie, ci și pe toată durata acesteia, deoarece ar fi de neconceput ca o persoană să rămână avocat, deși nu mai întrunește o condiție esențială pentru primirea în profesie. Prin urmare, cazurile de nedemnitate se verifică la intrarea în profesie, atunci când se solicită reînscrisura în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, după o suspendare a exercițiului profesiei ca urmare a unei situații de incompatibilitate, dar și pe întreaga durată a exercițiului profesiei [art. 26 alin. (1) din Statutul profesiei].

Cel care solicită intrarea în profesie ori reînscrisura pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei este obligat să prezinte consiliului baroului la care depune cererea înscrisuri din care să rezulte condițiile de încetare a exercițiului profesiei din care provine (atunci când este cazul), respectiv a celei pe care a exercitat-o în perioada de incompatibilitate. Consiliul baroului verifică existența cazurilor de nedemnitate, inclusiv dacă persoana în cauză a fost exclusă din profesia din care provine ca urmare a săvârșirii unor abateri disciplinare grave (a se vedea, supra, comentariul de la art. 12). În urma examinării, Consiliul baroului respinge cererea de înscriere în profesie ori cea de înscriere în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei. În acest ultim caz, Consiliul baroului poate dispune și încetarea calității de avocat, deoarece cel nedemn nu poate rămâne în cadrul corpului profesional chiar dacă nu exercită profesia (adică suspendat din exercițiul profesiei).

În situația în care cazul de nedemnitare intervine după primirea în profesie, avocații care se găsesc în unul dintre cazurile de nedemnitare prevăzute de art. 14 lit. a), lit. b) teza I, lit. c) și d) din Legea nr. 51/1995 sunt obligați să prezinte baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, prin care li s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei. Consiliul baroului va examina, în termen de 15 zile, hotărârile judecătorești, respectiv înscrisurile ce privesc condițiile încetării profesiei practicate de către avocatul înscris în tabloul avocaților incompatibili și va aprecia asupra demnității avocatului. În urma examinării Consiliul hotărăște, după caz, menținerea în profesie sau încetarea calității de avocat, potrivit Legii nr. 51/1995. Decizia motivată se comunică în termen de 15 zile avocatului în cauză, precum și președintelui U.N.B.R., împreună cu hotărârea judecătorească și înscrisurile în baza cărora a fost verificată starea de nedemnitare. Decizia consiliului baroului poate fi atacată de președintele U.N.B.R. și/sau de avocatul în cauză, în termen de 15 zile de la comunicare. Decizia consiliului baroului este executorie și se va face menține corespunzătoare în tabloul avocaților.

Primul caz de nedemnitare

Acesta presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

- Condamnarea în mod definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoarea. Legea nu face deosebire între condamnarea la închisoare cu executare și cu suspendare;

Infrațiunea pentru care s-a pronunțat condamnarea să fi fost săvârșită cu intenție [potrivit art. 16 C.pen., fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea faptei; b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui; de asemenea, intenția depășită există atunci când fapta constând într-o acțiune sau inacțiune intenționată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului];

-Inițial, legea impunea și o altă condiție, respectiv aceea ca infrațiunea să aducă atingere prestigiului profesiei. Determinarea exactă a măsurii în care o anumită infracțiune aduce atingere prestigiului profesiei de avocat era lăsată la aprecierea suverană a organelor profesiei de avocat, competentă să stabilească asupra cazului de nedemnitare. Din păcate, practica neunitară la nivelul organelor profesiei de avocat cu privire la interpretarea noțiunii de „atingere adusă prestigiului profesiei” a condus la DCC nr. 225 din 4 aprilie 2017 (M.Of. nr. 468 din 22 iunie 2017), prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „ de natură să aducă atingere prestigiului profesiei ” este neconstituțională. Curtea a reținut că aceasta sintagmă nu îndeplinește cerințele de claritate și predictibilitate, obligatorii unor texte legale, fapt desprins și din jurisprudența neunitară existentă la nivelul organelor profesiei. În urma deciziei Curții Constituționale textul nu și-a încetat aplicarea, urmând a se aplica în limitele neatinse de admiterea excepției. Paradoxal, prin raportare la scopul urmărit de inițiatorii excepției de neconstituționalitate,

în urma acestei decizii, legislația cunoaște o înăsprire a rigorii în materia nedemnității deoarece aceasta intervine fără dreptul de apreciere asupra naturii infracțiunii.

Situația este provizorie și va trebui remediată prin intervenția legiuitorului deoarece Curtea Constituțională nu pare să excludă o anumită distincție între infracțiuni, solicitându-se numai criterii clare și predictibile de determinare a celor care ar atrage nedemnitarea.

Nu poate fi acceptată teza conform căreia nedemnitarea ar putea interveni numai în cazul infracțiunilor intenționate săvârșite în exercitarea profesiei sau în legătură cu exercițiul profesiei. Punerea semnului egalității între infracțiuni care afectează prestigiul profesiei și cele săvârșite în legătură cu profesia de avocat conduce la lăsarea în afara câmpului de aplicare al nedemnității a unei serii de infracțiuni care în niciun caz nu pot fi compatibile cu calitatea de avocat (de exemplu, falsul în înscrisuri, chiar dacă nu ar fi în legătură cu profesia de avocat; omorul; tâlhăria; violul; infracțiunile în legătură cu traficul de stupefiante etc.). Cu atât mai puțin este de primit teza conform căreia nedemnitarea intervine numai atunci când s-a dispus interzicerea exercitării profesiei cu titlu de pedeapsă complementară. O astfel de interpretare este inacceptabilă deoarece această situație corespunde cazului de nedemnitare de la art. 14 lit. c) din Legea nr. 51/1995, iar confundarea cu ipoteza expusă la lit. a) ar face ca aceasta din urmă să rămână golită de conținut. Or, textele legale se impun a fi interpretate în sensul de a produce efecte juridice, iar nu pentru a repeta inutil ceea ce deja este reglementat (*actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*). La nivelul organelor profesiei de avocat au existat mai multe opinii în legătură cu o formulare care să satisfacă exigențele constituționale. Cea care s-a conturat în cadrul unui grup de lucru pentru perfecționarea legislației creat la nivelul Consiliului U.N.B.R., dar care încă nu a fost înaintată Parlamentului, determină sfera infracțiunilor care atrag nedemnitarea prin raportare la calitatea făptuitorului de membru al uneia dintre profesiile reglementate anume prevăzute - „cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate în exercitarea profesiei de avocat sau în legătură cu aceasta ori a profesiilor prevăzute în art. 16 și 20 alin. (5)-(8), indiferent dacă s-a dispus sau nu amânarea aplicării pedepsei”.

În aplicarea acestui caz de nedemnitare nu prezintă relevanță dacă condamnarea la pedeapsa cu închisoarea s-a dat cu executare sau cu suspendarea executării pedepsei.

O discuție particulară a apărut în cazul în care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei (art. 83 C.pen.). în ceea ce ne privește, apreciem că este aplicabil cazul de nedemnitare de la art. 14 lit. a) deoarece, independent de aplicarea pedepsei, condamnarea a fost stabilită, ceea ce este suficient pentru a ne plasa în câmpul de aplicare al textului legal. O soluție identică, de asimilare a amânării pedepsei cazului de nedemnitare, se regăsește, este drept prevăzută în mod expres, și în ceea ce îi privește pe notarii publici [art. 41 alin. (1), lit. f) din Legea nr. 36/1995], dar și pe executorii judecătorești [art. 23 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 188/2000]. Desigur, disputa între cum ar trebui privită persoana căreia i s-a stabilit pedeapsa, dar a fost dispusă amânarea aplicării acesteia - „persoană condamnată” sau „persoană supravegheată” [a se vedea Jud. Buftea, Sentința penală nr. 73/2014, cu comentariu parțial critic, Al. Rîșniță, Amânarea aplicării unei pedepse. Necesitatea existenței unui acord pozitiv de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității. Stabilire, aplicare (condamnare), două stagii distincte în cadrul procesului sancționator în RRDJ nr. 2/2014;

chiar autorul comentariului arată că Decizia-cadru nr. 2008/947/JAI din 27 noiembrie 2008 a Consiliului Europei privește pe cel în legătură cu care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei drept o „persoană condamnată”] - reclamă clarificarea într-o manieră neîndoielnică în cadrul unei viitoare intervenții legislative.

în cazul renunțării la aplicarea pedepsei (art. 80 C.pen.), apreciem că, 8 dimpotrivă, pedeapsa nu este stabilită, așa încât persoana nu este condamnată, nefiind afectată de cazul de nedemnitate.

Al doilea caz de nedemnitate

Acesta cuprinde în realitate două ipoteze: săvârșirea de abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească și săvârșirea de abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară. În ceea ce privește a doua ipoteză, aceasta pare a avea în vedere situația unei încercări de revenire în profesia de avocat după ce, anterior, persoana a fost exclusă din această profesie, ca urmare a unei abateri disciplinare grave. Totuși, din interpretarea art. 26 alin. (2) din Statut - Consiliul baroului va întreprinde cercetări (...) pentru a verifica dacă solicitantul se găsește în cazul de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. b) teza a II-a din Legea nr. 51/1995, respectiv dacă a fost exclus din profesia din care provine ca urmare a săvârșirii unor abateri disciplinare grave - rezultă că nedemnitatea intervine nu numai în cazul excluderii din profesia de avocat, ci și în cazul excluderii din altă profesie pe care persoana în cauză a exercitat-o anterior cererii de intrare în avocatură.

Un nou caz de nedemnitate

Decizia tot mai clară a autorităților române de a elimina flagelul avocaturii nelegale, care decredibilizează întregul sistem judiciar, materializată și în jurisprudența înaltei Curți de Casație și Justiție, a condus la apariția unui nou caz de nedemnitate - „cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat

Cazul este aplicabil deopotrivă celor condamnați prin hotărâre judecătorească definitivă pentru exercitarea nelegală a actelor specifice profesiei de avocat, dar și celor care, avocați fiind, au fost sancționați disciplinar pentru a fi colaborat cu persoane sau entități care exercită nelegal profesia de avocat, precum și celor care fiind suspendați din profesie, efectuează acte specifice profesiei de avocat.

Statutul profesiei. Subsecțiunea a 3-a. Demnitatea profesiei

Art. 26. (1) Pentru aplicarea Legii, cazurile de nedemnitate se verifică atât cu ocazia primirii în profesie, cu ocazia reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, cât și pe întreaga durată a exercitării acesteia.

(2) Persoana care solicită primirea în profesia de avocat sau reînscierea în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei va înfățișa consiliului baroului la care depune cererea înscrișuri din care să rezulte condițiile de încetare a exercițiului profesiei din care provine, respectiv a celei pe care a exercitat-o în perioada de incompatibilitate. Consiliul baroului va întreprinde cercetări, folosind procedura prevăzută de art. 17 alin. (5), inclusiv în situația solicitării reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, pentru a verifica dacă solicitantul se găsește în cazul de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. b) teza a II-a din Lege, respectiv dacă a fost exclus din profesia din care provine ca urmare a săvârșirii unor abateri disciplinare grave. Aceași procedură se aplică și pentru a verifica dacă solicitantul se găsește în cazul de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. d) din Lege, atunci când fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat a fost reținută prin acte ale organelor profesiei de avocat.*2)

” Alin. (3) al art. 24 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Hotărârea nr. 852/2013.

2) Alin. (2) al art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 5 din Hotărârea nr. 428/2018.

(3) Avocații care se găsesc în unul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de art 14 lit. a), lit. b) teza I, lit. c) și d) din Lege sunt obligați să prezinte baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, prin care li s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, prin care au fost declarați făliți frauduloși sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei.

(3')> Verificarea cazurilor de nedemnitate cu ocazia reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, precum și pe întreaga durată a exercitării acesteia se realizează la sesizare, prin plângerea oricărei persoane interesate, sau din oficiu.

(32) Plângerea persoanei interesate îndreptată împotriva unui avocat se adresează consiliului baroului pe al cărui tablou avocatul figurează cu drept de exercitare a profesiei. Dacă avocatul este pensionar care își continuă activitatea în profesie sau este incompatibil, plângerea se adresează baroului în care avocatul este sau a fost înscris în tabloul avocaților.

(33) Consiliul baroului poate fi sesizat și prin modalitățile prevăzute la art. 85 alin. (2) și (3) din Lege sau se poate sesiza din oficiu, prin hotărâre consemnată în procesul-verbal de ședință.

(34) Consiliul baroului procedează cu celeritate la verificarea cazului de nedemnitate din plângere sau din sesizare. În cel mult 3 zile de la data la care s-a hotărât verificarea se vor cere relații de la U.N.B.R., de la celelalte barouri și de la alte instituții, cu privire la persoana verificată.

(4) Consiliul baroului va examina, în termen de 15 zile, hotărârile judecătorești, respectiv înscrișurile ce privesc condițiile încetării profesiei practicate de către avocatul înscris în tabloul

avocaților incompatibili și va aprecia asupra demnității avocatului. Consiliul baroului va hotărî, după caz, menținerea în profesie sau încetarea calității de avocat, potrivit Legii.

(5) Decizia motivată se comunică în termen de 15 zile avocatului în cauză, precum și președintelui U.N.B.R., împreună cu hotărârea judecătorească și înscrisurile în baza cărora a fost verificată starea de nedemnitate.*2)

(6) Decizia consiliului baroului poate fi atacată de președintele U.N.B.R. și/sau de avocatul în cauză, în termen de 15 zile de la comunicare. Consiliul U.N.B.R. va analiza contestația și va hotărî în condițiile Legii.

(7) Decizia consiliului baroului de încetare a calității de avocat este executorie. Despre încetarea calității de avocat baroul va face mențiunile corespunzătoare în tabloul avocaților.

Alin. (3')-(34) ale art. 26 au fost introduse prin art. I pct. 6 din Hotărârea nr. 428/2018.

2) Alin. (5) al art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 2 din Hotărârea nr. 852/2013.

Art. 26 (1) Verificarea cazurilor de nedemnitate cu ocazia reînscrisurii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, precum și pe întreaga durată a exercitării acesteia se efectuează de consiliul baroului. În acest scop, consiliul poate desemna un consilier pentru efectuarea cercetării referitoare la cazul de nedemnitate.

(2) Consilierul desemnat pentru efectuarea cercetării referitoare la cazul de nedemnitate se poate abține sau poate fi recuzat de avocatul cercetat. Cererea de recuzare se formulează în scris și se judecă de către consiliul baroului, în absența consilierului recuzat.

(3) În cazul în care decanul este cel verificat pentru un caz de nedemnitate acesta nu va participa la ședința consiliului baroului, atribuțiile sale din prezenta procedură urmând a fi preluate de prodecan.

(4) În cazul în care unul dintre membrii consiliului baroului este cel verificat pentru un caz de nedemnitate, acesta nu va participa la ședința consiliului baroului cu privire la această procedură.

Art. 26. (1) În cadrul verificării cazului de nedemnitate, consiliul baroului va examina hotărârile judecătorești, respectiv înscrisurile ce privesc condițiile încetării profesiei practicate de către avocatul înscris în tabloul avocaților incompatibili și va aprecia asupra demnității avocatului.

(2) Verificarea se efectuează după convocarea în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a avocatului verificat, trimisă la sediul său profesional. Convocarea se poate face și prin înștiințare în scris, printr-un mijloc de comunicare ce asigură conservarea dovezii și a datei la care s-a făcut înștiințarea, ori prin luarea la cunoștință prin semnătură.

(3) Verificarea se efectuează numai după încunoștințarea avocatului cu privire la cazul de nedemnitate prin luarea la cunoștință a conținutului plângerii ori al sesizării. Avocatul verificat poate da explicații scrise.

(4) Refuzul de a da curs convocării sau de a prezenta înscrisurile solicitate de către organul care anchetează constituie o încălcare a îndatoririlor profesionale și nu împiedică desfășurarea verificării referitoare la cazul de nedemnitate.

(5) în cursul verificărilor, decanul sau consilierul delegat va convoca în vederea ascultării persoana care a formulat plângerea, precum și orice alte persoane ale căror declarații pot elucida cazul, va face verificări de înregistrări și va culege informații, prin mijloacele prevăzute de lege.

(6) După efectuarea verificărilor, consilierul delegat întocmește un referat scris în care va consemna faptele, probele administrate, poziția celui verificat și propunerea privind soluționarea plângerii sau sesizării.

(7) Referatul astfel întocmit va fi înregistrat la secretariatul decanului baroului, în cel mult 30 de zile de la primirea însărcinării.

> Art. 26-267 au fost introduse prin art. I pct. 7 din Hotărârea nr. 428/2018.

Art 26. (1) în ședința imediat următoare datei la care referatul a fost înregistrat, consiliul baroului procedează la verificarea cazului de nedemnitate, pe baza referatului și a lucrărilor care au stat la baza întocmirii acestuia.

(2) Consiliul baroului poate convoca, prin modalitățile prevăzute de art. 26: alin. (2), avocatul verificat, în vederea audierii sale. Refuzul de a da curs convocării nu împiedică desfășurarea verificării referitoare la cazul de nedemnitate.

(3) După efectuarea verificărilor, consiliul baroului va hotărî, prin decizie, după caz, menținerea în profesie sau încetarea calității de avocat, potrivit Legii. Decizia se redactează în scris, motivat în fapt și în drept și se semnează de către decanul baroului.

(4) Soluția se comunică, în termen de cel mult 15 zile de la luarea deciziei prevăzute la alin. (3), prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin remitere directă, cu luare de semnătură, avocatului verificat, la sediul profesional principal al acestuia, persoanei care a făcut plângerea, la domiciliul declarat de aceasta, precum și, prin adresă de comunicare, președintelui U.N.B.R.

(5) în situația în care, în urma verificărilor, se decide excluderea din profesie a avocatului, consiliul baroului va emite o decizie de excludere.

(6) Decizia consiliului baroului poate fi atacată, prin contestație, de președintele U.N.B.R. și/sau de avocatul în cauză, în termen de 15 zile de la comunicare. Consiliul U.N.B.R. va analiza contestația și va hotărî în condițiile Legii.

Art. 26. (1) în fața consiliului baroului avocatul se va înfățișa personal. în cursul ședințelor avocatul poate fi asistat de un alt avocat.

(2) Consiliul baroului' hotărăște cu majoritate de voturi.

(3) Decizia consiliului baroului de încetare a calității de avocat este executorie. Despre încetarea calității de avocat baroul va face mențiunile corespunzătoare în tabloul avocaților.

Art. 26. (1) Contestația împotriva deciziei consiliului baroului se soluționează de Consiliul U.N.B.R. Prin contestație pot fi invocate orice motive de fapt sau de drept cu privire la nelegalitatea sau netemeinicia deciziei contestate.

(2) Consiliul U.N.B.R. va fixa de îndată termen de soluționare a contestației, cu citarea avocatului, a consiliului baroului care a emis decizia de excludere și a celorlalte persoane indicate în cerere și care ar putea furniza informații despre cazul de nedemnitate în care se găsește avocatul.

(3) Procedura de citare în fața Consiliului U.N.B.R. se face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire cu conținut declarat, la sediul profesional principal al avocatului.

(4) în cazul în care comunicarea potrivit alin. (3) nu este posibilă, procedura de citare și comunicare se va realiza în conformitate cu regulile privitoare la citarea și comunicarea actelor de procedură cuprinse în Codul de procedură civilă.

Art. 26. (1) în fața Consiliului U.N.B.R. avocatul se va înfățișa personal. în cursul ședințelor avocatul poate fi asistat de un alt avocat.

(2) Ședința Consiliului U.N.B.R. nu este publică, atât în etapa cercetării procesului, cât și în faza dezbaterilor în fond, iar lucrările ședinței se consemnează într-o încheiere.

(3) Lipsa părților legal citate nu împiedică judecata, Consiliul U.N.B.R. putându-se pronunța pe baza actelor și a dovezilor administrate în cauză, fiind admisibil orice mijloc de probă prevăzut de Codul de procedură civilă.

(4) Consiliul U.N.B.R. hotărăște cu majoritate de voturi.

Art. 26. (1) Decizia Consiliului U.N.B.R. rămasă definitivă are autoritate de lucru judecat față de părți și de organele profesiei.

(2) Decizia de excludere pronunțată de Consiliul U.N.B.R. se va comunica avocatului în cauză la sediul profesional principal al acestuia, baroului în care avocatul este înscris, precum și președintelui U.N.B.R.

Incompatibilitati

Art. 15 din Legea 51 /1951

Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:- activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;-ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;-exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Corelații legislative: art. 27-32 din Statut

Bibliografie: Tr.C. Briciu, Cl.C. Dinu, P. Pop, Instituții judiciare, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2016

Rațiunea incompatibilităților

Incompatibilitățile reprezintă imposibilitatea unei persoane de a cumula exercitarea profesiei de avocat cu exercițiul concomitent al altor calități. Cazurile de incompatibilitate prevăzute de Legea nr. 51/1995 reprezintă modalități de asigurare pentru avocat a independenței specifice profesiei, dar și de păstrare a demnității și prestigiului corpului profesional.

Instituirea incompatibilităților în profesia de avocat are la bază, în 2 principal, două rațiuni:

Interesul public ce marchează profesia de avocat și care acordă acesteia o dimensiune de sobrietate și solemnitate apropiată magistraturii. Din această perspectivă trebuie să înțelegem de ce exercițiul anumitor activități, chiar dacă sunt legale și apreciate în societate (de exemplu, actele de comerț), nu sunt compatibile cu poziția de avocat. Aceasta, prin menirea pe care o are în cadrul sistemului judiciar, se apropie mai mult de statutul magistratului, cu tot corolarul de îngrădiri ce au

rostul de a contura imaginea de sobrietate, intangibilitate și distanțare specifică oamenilor justiției (exercitarea magistraturii și a avocaturii dau imaginea justiției, în ansamblu);

Asigurarea independenței specifice profesiei de avocat. Exercițiul cumulativ al unor calități sau funcții este de multe ori prilejul apariției unor interese diferite de cele ale profesiei de avocat, apte să creeze, în mod rezonabil, o îndoială serioasă asupra scopului acțiunilor întreprinse de avocat (de exemplu, sfatul avocatului a fost în favoarea clientului sau în considerarea celeilalte calități sau funcții?; dacă avocatul nu avea și o altă calitate sau funcție, ar fi dat același sfat clientului său?). Incompatibilitățile se deosebesc de *interdicții*. Deși acestea din urmă se aseamănă foarte mult cu incompatibilitățile, care își au baza în asigurarea independenței avocatului, se deosebesc de ele prin faptul că, în timp ce incompatibilitățile se referă la toți avocații, interdicțiile vizează situația particulară în care se află un anumit avocat. Interdicțiile sunt limitări ale exercițiului profesiei de avocat, instituite din rațiuni ce țin de evitarea conflictului de interese, asigurarea aparenței de imparțialitate a justiției sau asigurarea unui standard ridicat în cazul anumitor prestații profesionale (de exemplu, reprezentarea sau asistarea la înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională).

Cazurile de incompatibilitate

Activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat

Aceasta este incompatibilă cu exercițiul profesiei de avocat deoarece natura raporturilor de subordonare pe care le impune încheierea unui contract de muncă este contrară unuia dintre principiile fundamentale ale profesiei de avocat - independența [art. 2 alin. (1) din Legea nr. 51/1995]. Legea exceptează, în mod firesc, de la aplicarea incompatibilității activitatea salarizată desfășurată în interiorul profesiei de avocat. Așa cum am mai arătat, avocatul salarizat nu încheie un contract de muncă cu forma de exercitare a profesiei în interiorul căreia activează. Contractul de salarizare a cărui formă este prezentat la pct. 1.4 din anexa X la Statutul profesiei de avocat nu reprezintă un contract de muncă (în acest sens, a se vedea, Tr.C. Briciu, Instituții judiciare, p. 360, nota nr. 2).

ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri

Acestea sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat. Legea nu definește care sunt acele ocupații care ar leza demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri. Atunci când vorbim despre ocupații care afectează demnitatea profesiei sau bunele moravuri, sfera acestora nu se restrânge la activitățile interzise de lege. Pentru acestea nu ar fi nevoie de o prevedere legală care să interzică exercitarea lor concomitentă cu cea a profesiei de avocat. Este clar că legea are în vedere ocupații legale, dar care nu sunt în consonanță cu ideea de solemnitate și sobrietate pe care trebuie să o prezinte un om al justiției, precum este considerat avocatul. În ceea ce privește ocupațiile care ar leza independența profesiei de avocat, determinarea domeniului se face prin raportare la art. 16, care determină în mod limitativ ocupațiile care sunt compatibile cu profesia de avocat. Prin urmare, legiuitorul nu a făcut o listă a ocupațiilor incompatibile, ci a menționat în

cadrul art. 16 acele activități, funcții, ocupații care sunt compatibile cu exercitarea profesiei de avocat (a se infra, comentariul la art. 16).

Exercitarea nemijlocită a „activităților de producție, comerț sau prestări de servicii”

Este incompatibilă exercitarea nemijlocită a „activităților de producție, comerț sau prestări de servicii” [conform art. 8 alin. (2) din

Legea nr. 71/2011, termenul „fapte de comerț” trebuie înțeles ca „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”}. Sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat, dacă legi speciale nu prevăd altfel:- „activități de producție, comerț sau prestări de servicii” exercitate cu sau fără autorizație;- calitatea de asociat într-o societate în nume colectiv, de comanditar într-o societate în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni (a se vedea terminologia utilizată de art. 2 din Legea nr. 31/1990 privind societățile);- calitatea de administrator într-o societate în comandită pe acțiuni;- calitatea de președinte al consiliului de administrație, administrator unic, sau membru în comitetul de direcție al unei societăți pe acțiuni sau cu răspundere limitată [în sensul că „funcția de președinte al consiliului de administrație al unei regii autonome este incompatibilă cu calitatea de avocat” - *opinia Departamentul de studii, cercetări juridice și cooperare internațională din cadrul I.N.P.P.A., validată de către Comisia Permanentă din 2.09.2016*

Totuși, avocatul poate fi asociat sau acționar la societățile cu răspundere limitată sau la cele pe acțiuni.

De asemenea, potrivit Statutului profesiei, avocatul poate îndeplini funcția de membru în consiliul de administrație al unei societăți pe acțiuni sau cu răspundere limitată, cu obligația de a aduce acest fapt la cunoștința decanului baroului în care își exercită profesia. Avocatul este obligat să furnizeze toate explicațiile asupra condițiilor în care el exercită funcția de membru al consiliului de administrație și să prezinte toate documentele doveditoare în acest sens, cu respectarea regulilor confidențialității. Dacă se apreciază de consiliul baroului că exercitarea funcției de membru al consiliului de administrație este sau devine incompatibilă cu demnitatea și cu regulile de conduită impuse avocaților poate, în orice moment, să solicite celui interesat să părăsească funcția pe care o ocupă. Decizia consiliului baroului se comunică, de îndată, avocatului în cauză. Încălcarea de către avocat a acestor prevederi constituie abatere disciplinară gravă.

Compatibilități

Art. 16 din Legea nr. 51/1995

Exercitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu: -calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene; -activități și funcții didactice în învățământul juridic superior; -activitatea literară și publicistică; -calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate intelectuală, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, administrator sau lichidator în cadrul procedurilor de reorganizare și lichidare judiciară, în condițiile legii. alte activități prevăzute de lege.

Corelații legislative: art. 27-32 din Statut

Bibliografie: I. Leș, Convergențe și ambiguități privitoare la statutul unor profesii juridice liberale, în R.RDP nr. 3/2008

Excepții de la incompatibilitatea activității de avocat cu alte profesii

Statutul profesiei operează cu o enumerare limitativă. Orice alte calități sau funcții, în afara celor prevăzute în mod expres ca fiind compatibile cu profesia de avocat, intră în sfera incompatibilităților.

Art. 16 a fost completat prin Legea nr. 25/2017 - „exercitarea profesiei de avocat este compatibilă cu: ...” a devenit „exercitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:.. ”. Aceasta subliniază caracterul limitativ al enumerării profesiilor a căror exercitare este compatibilă cu cea de avocat, astfel că situații precum cea din cauza Mateescu c. României (Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Mateescu c. României a fost publicată în M.Of. nr. 454 din 20 iunie 2014, în care Curtea de la Strasbourg a reținut caracterul prea general al textelor legale care stabilesc incompatibilitățile în legătură cu profesia de avocat) să nu se mai ivească în viitor.

Prin urmare, nu sunt compatibile cu profesia de avocat exercitarea calității de executor judecătoresc, notar public, detectiv particular, expert tehnic etc. Exercitarea profesiei de detectiv particular este incompatibilă cu exercițiul profesiei de avocat deoarece, indiferent de forma de organizare a activității de detectiv, suntem în prezența unei incompatibilități determinate de afectarea independenței avocatului. Potrivit art. 3 alin. (3) din Legea nr. 329/2003, „în activitatea desfășurată, detectivul particular se supune legii, statutului societății specializate sau al cabinetului individual de detectivi particulari”, ceea ce este de natură a pune în discuție independența avocatului, iar absența excepțiilor, cum sunt cele prevăzute la art. 16 din Legea nr. 51/1995, atrage incompatibilitatea profesiei de avocat cu cea de detectiv particular.

Este evident că dispozițiile art. 16 reprezintă o veritabilă excepție de la 4 art. 15 lit. b) - ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri. Art. 16 joacă rolul de a indica care sunt acele ocupații al căror exercițiu nu afectează, în concepția legiuitorului, demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri. Dacă în legătură cu „bunele moravuri” nu au existat discuții, unele probleme le ridică identificarea acelor ocupații care ar afecta demnitatea și profesia de avocat. Nu există posibilitatea și nici nu este bine să se întocmească un nomenclator al acestora. Pentru acest motiv legiuitorul a optat pentru identificarea acelor ocupații care nu afectează demnitatea și independența profesiei de avocat. Pentru a evita însă confuzii legate de corelarea art. 14 și 15 din Legea nr. 51/1995 și pentru a asigura previzibilitatea și predictibilitatea dispozițiilor legale în materie de incompatibilități, se impune precizarea neechivocă a faptului că exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu exercitarea oricăror funcții sau ocupații în afară de cele expres permise de lege. În cauza Mateescu c. României, Curtea de la Strasbourg a apreciat că, în ceea ce privește exercițiul profesiei de medic, legea nu este suficient de previzibilă, astfel încât petentul să fi putut să prevadă în mod rezonabil că nu i se va permite să exercite simultan profesiile de medic și avocat. Or, este de dorit reglementarea mai clară, de maniera celei cuprinse în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor [art.

5 alin. (1)], care să indice tară echivoc că ocupațiile care nu lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sunt acelea indicate de legiuitor ca fiind compatibile cu exercițiul acesteia (de exemplu, exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu orice funcție publică sau privată, precum și cu orice ocupație, cu excepția cazurilor prevăzute de lege).

Este de observat că incompatibilitățile reținute în sarcina avocaților nu sunt absolute. Există excepții de la regula generală a imposibilității

cumulului oricărei calități cu exercițiul profesiei de avocat. De altfel, nici în cazul judecătorilor și procurorilor incompatibilitățile nu au un caracter absolut, fiind permis în anumite situații cumului de activități. Legea nr. 51/1995 și Statutul permit avocatului exercițiul concomitent al unor calități sau funcții pe care, în raport cu realitățile economice și sociale, le apreciază ca inofensive sau cu un grad de vulnerabilitate redus față de valorile protejate prin instituirea sistemului de incompatibilități. În unele cazuri, limitarea regulii incompatibilității decurge din potențialul redus de risc pe care îl comportă exercițiul anumitor calități sau chiar din completarea firească și onorantă pe care acestea o aduc profesiei de avocat (de exemplu, activități și funcții didactice în învățământul juridic superior, activitatea literară și publicistică). Într-o opinie, exprimată în literatura de specialitate, compatibilitatea se referă numai la exercițiul funcțiilor didactice, iar nu și la exercitarea unor funcții de conducere în cadrul instituțiilor de învățământ (a se vedea I. Leș, Convergențe și ambiguități privitoare la statutul unor profesii juridice liberale, în RRDP nr. 3/2008, p. 63). În alte cazuri, excepțiile de la regula incompatibilității decurg dintr-un compromis, apreciat acceptabil pentru profesia de avocat, între imaginea de serenitate și nevoia de dezvoltare profesională în domenii conexe profesiei de avocat, cum sunt cele ce implică exercitarea profesiei de mediator, consilier fiscal, consilier în proprietate intelectuală, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, administrator sau lichidator în cadrul procedurilor de reorganizare și lichidare judiciară.

În fine, spre deosebire de magistrați, avocații pot desfășura activități politice. Mai mult, beneficiind de avantajul înțelegerii legilor și de o capacitate de comunicare superioară altor profesii, în mod tradițional, avocații au dovedit în timp abilități incontestabile în domeniul politicii interne și externe. Tradiția avocaților politicieni s-a impus. De aici și posibilitatea firească de a permite avocatului aflat în exercițiul profesiei exercitarea concomitentă a acelor calități ce decurg în mod firesc din desfășurarea activității politice - calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene. Aici, acceptarea compatibilității este însoțită, așa cum voi arăta, de interdicția avocatului aflat în exercițiul unui mandat de deputat sau senator de a desfășura activitățile specifice profesiei de avocat în legătură cu anumite persoane sau categorii de cauze de natură a crea suspiciuni credibile de conflicte de interese sau care ar afecta imaginea politicianului.

În cazul celor care îndeplinesc calitatea de deputat sau senator, deși se prevede compatibilitatea acestor funcții cu exercitarea profesiei de avocat, este de reținut că prin lege specială [Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (M.Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003)] sunt reglementate anumite interdicții în exercitarea profesiei de avocat. Acesta nu poate să pledeze în cauzele ce se judecă de către judecătorii sau tribunale și nici nu poate acorda asistență juridică la parchetele de pe lângă aceste instanțe. Avocatul aflat în

situația arătată nu poate acorda asistență juridică învinuiților sau inculpaților și nici nu îi poate asista în instanțe în cauzele penale privind:

-infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție, precum și infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene, prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;-infracțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind prevenirea combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare;-infracțiunile privind traficul de persoane și infracțiunile în legătură cu traficul de persoane, prevăzute în Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare;-infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, cu modificările ulterioare;-infracțiunile contra securității naționale, prevăzute în art. 394-412 C.pen. (Legea nr. 161/2003 face referire la articolele cuprinse în vechiul Cod penal; am reactualizat textul pe baza confruntării corespondenței cu noul Cod penal);-infracțiunile contra înfăptuirii justiției, prevăzute în art. 266-286 C.pen.;-infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, prevăzute în art. 438-445 C.pen.

Avocatul având calitățile menționate anterior nu poate să pledeze în cauzele civile împotriva statului, autorităților sau instituțiilor publice, companiilor naționale ori societăților naționale, în care acestea sunt părți.

De asemenea, nu poate să pledeze în procese intentate statului român, în fața instanțelor internaționale.

Aceste interdicții nu se aplică în cauzele în care avocatul este parte în proces sau acordă asistență ori reprezentare soțului ori rudelor până la gradul al IV-lea inclusive întrucât interdicțiile prezentate sunt prevăzute pentru evitarea incompatibilităților privind calitatea de parlamentar, încălcarea lor atrage, pe lângă sancțiunile specifice profesiei de avocat și sancționarea demnitarului în cauză conform Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (M.Of. nr. 621 din 2 septembrie 2010).

Prin Legea nr. 25/2017, dispozițiile art. 16 au fost completate și cu o normă de trimitere la orice lege specială care ar conține o prevedere expresă de compatibilitate a exercițiului unei anumite profesii cu activitatea de avocat [cu titlu de exemplu, art. 12 alin. (2) din Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice: „, Calitatea de practician în insolvență, executor judecătoresc, avocat, notar este compatibilă cu exercitarea calității de administrator al procedurii sau de lichidator pentru procedura insolvenței persoanelor fizice”].

Efectele existenței unui caz de incompatibilitate

Spre deosebire de situația magistraților, în cazul avocaților, apariția unui caz de incompatibilitate nu presupune renunțarea la calitatea de avocat, ci numai la exercițiul acesteia. Avocatul care, aflându-se în exercițiul profesiei, dobândește o calitate sau funcție ce îl face incompatibil cu exercițiul profesiei de avocat, își poate păstra calitatea de avocat, dar își suspendă

exercițiul profesiei. Avocatul devenit incompatibil are obligația să încunoștințeze în scris consiliul baroului, solicitând trecerea sa de pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei pe Tabloul avocaților incompatibili. Consiliul baroului dispune din oficiu trecerea în tabloul avocaților incompatibili, dar aceasta se face numai cu ascultarea avocatului, care este convocat în acest scop prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Absența nejustificată a avocatului la data indicată în convocare nu împiedică însă luarea măsurii.

Atunci când situația care determină incompatibilitatea este preexistentă primirii în profesia de avocat, decizia de primire în profesia de avocat va produce efecte numai de la data încetării stării de incompatibilitate, până la încetarea stării de incompatibilitate, cel primit în profesie va fi înscris în tabloul avocaților incompatibili. În acest mod, au fost puse în acord prevederile legii cu decizia Curții Constituționale conform căreia impunerea unui termen de 2 luni pentru renunțarea la funcția exercitată anterior primirii în avocatură este neconstituțională [DCC nr. 297 din 22 mai 2014 (M.Of. nr. 521 din 14 iulie 2014)].

Continuarea exercitării profesiei după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie o gravă abatere disciplinară, ce se sancționează cu excluderea din profesie. Totodată, fapta reprezintă și exercitarea fără drept a profesiei de avocat, cu consecințele prevăzute de lege.

Pe lângă incompatibilitățile ce opresc îndeplinirea de către avocat a altor calități sau funcții, mai nou, Statutul profesiei a instituit și incompatibilități în exercitarea unor funcții în cadrul profesiei de avocat (art. 4' din Statut). Persoanele care îndeplinesc funcții în cadrul organelor de conducere ale baroului, U.N.B.R. și instituțiilor aflate sub autoritatea acesteia, Casei de Asigurări a Avocaților și filialelor acesteia nu pot participa la rezolvarea unei cereri, la luarea unei hotărâri sau decizii ori la încheierea unui act juridic prin care se produce un folos material pentru acestea, pentru soțul/soția ori pentru rudele sau afiniile până la gradul al III-lea inclusiv ale acestora. De asemenea, persoanele anterior enumerate nu pot participa la rezolvarea unei cereri sau la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care au relații cu caracter patrimonial. În cazul existenței unui conflict de interese, aceste persoane sunt obligate să se abțină de la soluționarea cererii, de la participarea la luarea hotărârii sau deciziei, informând în prealabil, în acest sens, organul profesional corespunzător. Prin conflict de interese se înțelege situația în care una din persoanele enumerate, soțul/soția, rudele sau afiniile acesteia până la gradul al III-lea inclusiv are/au un interes personal de natură patrimonială, care poate influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor acesteia. Încălcarea acestor reguli este calificată de Statut drept abatere disciplinară gravă.

Statutul profesiei. Subsecțiunea a 4-a. Incompatibilități

Art. 27. Pentru primirea în profesie și pentru exercitarea acesteia avocatul trebuie să nu se găsească în niciunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de Lege.

Art. 28. Nu este incompatibil avocatul salarizat în interiorul profesiei de avocat.

Art. 29. (1)^o Sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat, dacă legi speciale nu prevăd altfel:-faptele personale de comerț exercitate cu sau fără autorizație;-calitatea de asociat

într-o societate în nume colectiv, de comanditar într-o societate în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni;-calitatea de administrator într-o societate în comandită pe acțiuni;-calitatea de administrator unic sau, în cazul unei pluralități de administratori, aceea de administrator cu puteri depline de reprezentare și administrare, de președinte al consiliului de administrație ori de membru în comitetul de direcție al unei societăți cu răspundere limitată;-calitatea de președinte al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere ori de membru în comitetul de direcție sau în directoratul unei societăți pe acțiuni.

(2) Avocatul poate fi asociat sau acționar la societățile cu răspundere limitată sau la cele pe acțiuni.

(3) Avocatul poate îndeplini funcția de membru în consiliul de administrație sau în consiliul de supraveghere al unei societăți pe acțiuni ori de membru al consiliului de administrație al unei societăți cu răspundere limitată, cu obligația de a aduce acest fapt la cunoștința decanului baroului în care își exercită profesia. Avocatul va furniza toate explicațiile asupra condițiilor în care exercită funcția

” Alin. (1)-(3) ale art. 29 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 8 din Hotărârea nr. 428/2018.

de membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere și va prezenta toate documentele doveditoare în acest sens, cu respectarea regulilor confidențialității.

(4) Dacă consiliul baroului apreciază că exercitarea funcției de membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere este ori devine incompatibilă cu demnitatea și cu regulile de conduită impuse avocaților, poate, în orice moment, să solicite celui interesat să părăsească funcția pe care o ocupă. Decizia consiliului baroului va fi comunicată de îndată avocatului în cauză. Dispozițiile art. 26 alin. (6) și (7) se aplică în mod corespunzător.

(5) Încălcarea de către avocat a prevederilor alin. (4) constituie abatere disciplinară gravă.

Art. 30. (1) Incompatibilitățile prevăzute de Lege se verifică și se constată de către consiliul baroului, chiar și din oficiu.

(2) Avocatul devenit incompatibil are obligația să încunoștințeze în scris consiliul baroului, solicitând trecerea sa din tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei în tabloul avocaților incompatibili.

(3) Continuarea exercitării profesiei după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie exercitarea fără drept a profesiei de avocat, cu consecințele prevăzute de lege, și constituie abatere disciplinară gravă, sancționată cu excluderea din profesie.

Art. 31. (1) În aplicarea art. 25 alin. (1) din Lege, consiliul baroului nu poate emite din oficiu decizia de trecere în tabloul avocaților incompatibili fără ascultarea avocatului.

(2) Avocatul va fi convocat în vederea ascultării prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Lipsa nejustificată a avocatului la data indicată în convocare nu împiedică luarea măsurii.

Art. 32.º) Abrogat.

Interpretare: A se vedea Decizia nr. 747/2013 (cu caracter interpretativ) despre aplicarea corectă a prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată și ale art. 32 și 37 din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea

Consiliului U.N.B.R. nr. 64/03.12.2011, cu modificările și completările ulterioare și art. 41 din Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și admitere în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - INPPA, sub art. 25 din Legea nr. 51/1995.

Notă: Dispozițiile conținute de art. 41 din fostul Regulament-cadru aprobat prin Hotărârea nr. 4/2011 a Consiliului U.N.B.R. se regăsesc în prezent în art. 32 din Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea nr. 128/2014 a Comisiei Permanente.

Art. 32 a fost abrogat prin art. 1 pct. 9 din Hotărârea nr. 428/2018.

Statutul profesiei. Subsecțiunea a 6-a. Interdicții

Art. 39. (1) Avocații foști judecători nu pot exercita profesia de avocat în fața instanțelor unde au funcționat timp de 5 ani de la încetarea funcției deținute. Prin instanțe în înțelesul Legii se înțelege judecătoriile, tribunalele, tribunalele specializate, curțile de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională inclusiv instanțele militare la care avocații au funcționat ca judecători, indiferent de secția la care au funcționat.

(2) în cazul în care avocatul a funcționat ca judecător la mai multe instanțe interdicția operează pentru fiecare instanță și se calculează distinct de la data încetării activității la instanța respectivă.

(3) Aceeași interdicție se aplică și magistraților-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, grefierilor și personalului auxiliar al instanțelor judecătorești și al Curții Constituționale.

Art. 40. (1) Avocații foști procurori și cadre de poliție nu pot acorda asistență juridică la organul de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea timp de 5 ani de la încetarea funcției respective. Calculul duratei de interdicție se face conform art. 39 alin. (2).

(2) în cazul în care avocatul fost procuror sau cadru de poliție a funcționat și în calitate de judecător, interdicția privește atât instanțele, cât și organele de urmărire și de cercetare penală, durata fiind calculată în mod corespunzător.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și personalului auxiliar al organelor de urmărire penală.

Art. 41. (1) Interdicția exercitării profesiei de avocat în cazurile prevăzute de art. 21 din Lege privește în integralitate instanțele, parchetele de pe lângă acestea, inclusiv Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, și organele de cercetare penală la care lucrează soțul, ruda sau afinul avocatului până la gradul al treilea inclusiv, indiferent de secția, direcția, serviciul sau biroul în care își desfășoară activitatea.

(2) Interdicția exercitării profesiei de avocat în situațiile stabilite de art. 21 alin. (1) și (2) din Lege nu se aplică formelor colective de exercitare a profesiei, respectiv cabinetului asociat, societății civile sau societății cu răspundere limitată, în care avocatul căruia i se aplică aceste interdicții este asociat sau angajat, cu condiția informării de către forma de exercitare a profesiei, în termen de cel mult 5 zile de la intervenirea situației respective, a baroului pe raza căruia aceasta își are sediul profesional.

(3) Avocatului asociat al avocatului căruia i se aplică interdicțiile prevăzute la art. 21 din Lege și avocatului colaborator sau salarizat în cadrul profesiei care își desfășoară activitatea într-o formă de exercitare a profesiei în care lucrează un avocat căruia i se aplică interdicțiile prevăzute la art. 21 din Lege le este interzis să se folosească de forma de organizare profesională ori de raporturile de conlucrare profesională stabilite în condițiile legii în scopul eludării acestor interdicții.

Art.41.’ (1) Este interzis avocatului ca în exercitarea oricărei activități din cele prevăzute la art. 3 din Lege să colaboreze în orice mod cu persoane fizice sau juridice care îndeplinesc acte ori desfășoară fără drept activități specifice profesiei de avocat.

(1)2’ Este interzis avocatului ca în exercitarea oricărei activități din cele prevăzute la art. 3 din Lege să încheie contracte de asistență juridică cu persoane juridice care au calitatea de mandatar ai altor persoane fizice sau juridice care sunt beneficiarii activităților profesionale ale avocatului.

3) încălcarea prevederilor alin, (1)și(1’) constituie abatere disciplinară și se sancționează cu excluderea din profesie.

Art. 41 a fost introdus prin art. I pct. 1 din Hotărârea nr. 13/2015.

Alin. (1’) al art. 411 a fost introdus prin art. I pct. 11 din Hotărârea nr. 428/2018.

Alin. (2) al art. 411 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 12 din Hotărârea nr. 428/2018.

Art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 13 din Hotărârea nr. 428/2018.

Lit. c) de la alin. (2) al art. 44 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 14 din Hotărârea nr. 428/2018.

Art. 42. Incălcarea de către avocați a altor restricții sau interdicții la care sunt supuși conform legilor speciale constituie abatere disciplinară gravă.

Art. 43.4) Avocatul care nu respectă prevederile art. 39-42 sau care se folosește de forma de exercitare a profesiei ori de raporturile de conlucrare profesională stabilite în condițiile legii în scopul eludării interdicțiilor prevăzute de Lege sau de alte legi speciale săvârșește abatere disciplinară gravă. Consiliul baroului se poate sesiza și din oficiu cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 39-42.

Tabloul anual al avocaților Statutul profesiei. Subsecțiunea a 7-a..

Art. 44. (1) Până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, decanul supune aprobării consiliului baroului tabloul avocaților, alcătuit potrivit anexei nr. VI.

(2) Tabloul avocaților va cuprinde: numele și prenumele avocaților definitivi și stagiați cu drept de exercitare a profesiei și sediul profesional al acestora; cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată, cu indicarea sediului acestora și a avocaților care le compun; restrângeri ale dreptului de a profesa, potrivit prevederilor Legii și

prezentului statut;5)mențiuni privind încetarea calității de avocat, potrivit prevederilor art. 26 alin. (7);situațiile de întrerupere a activității profesionale a formelor de exercitare a profesiei;alte mențiuni relevante.

(3) Avocații străini vor fi menționați într-un tablou special, conform anexei nr. VIII. Separat se vor menționa formele de exercitare a profesiei din care aceștia fac parte, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și (6) din Lege. Distinct sunt evidențiați avocații străini care provin dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care sunt autorizați să își desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător obținut într-un stat membru indicându-se și dacă aceștia desfășoară activități avocațiale cu caracter permanent pe teritoriul României și titlul profesional sub care își desfășoară activitatea.

(4) în cazul avocaților străini se va menționa dacă aceștia sunt autorizați să acorde consultanță juridică privind dreptul românesc.

(41)1' Tabloul va cuprinde și o mențiune distinctă a avocaților incompatibili ce se află în situațiile prevăzute de art. 24 alin. (2) și (3) din Lege.

(5) Se va întocmi separat un tablou al avocaților incompatibili, alcătuit potrivit anexei nr. VII, care se verifică și se reactualizează până la data de 15 ianuarie a fiecărui an.

(6) Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, tabloul special al avocaților străini și tabloul avocaților incompatibili se reactualizează lunar și se aduc la cunoștința tuturor membrilor baroului.

(7) Tablourile menționate la alin. (6) vor fi comunicate U.N.B.R., pe cale electronică și în forma stabilită de U.N.B.R., în termen de 5 zile de la actualizare.

Art. 45. Tabloul avocaților definitiv și stagieri, precum și tabloul special al avocaților străini se comunică autorităților menționate la art. 24 alin. (3) din Lege, cel târziu până la data de 31 ianuarie a fiecărui an.

Art. 46. Refuzul înscrierii, al reînscrierii sau al menținerii în tabloul avocaților se contestă la consiliul baroului. Decizia consiliului baroului poate fi contestată la Consiliul U.N.B.R., în termen de 15 zile de la data comunicării. Contestația este suspensivă de executare.

Art. 47. (1) înscrierea în tablou a avocaților definitiv și stagieri se face numai după depunerea jurământului prevăzut de Lege. Jurământul se depune într-un cadru solemn, în fața consiliului baroului, de către avocații nou-înscși în barou.

(2) înscrierea în tabloul avocaților după primirea în profesie este condiționată de depunerea declarației prevăzute la art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Depunerea unei declarații false atrage consecințele prevăzute de lege.

Art. 48. (1) Decanul baroului va desemna avocații responsabili cu verificarea cazurilor de exercitare a activității de asistență juridică de către persoanele neînscrise în tabloul avocaților.

Alin. (41) al art. 44 a fost introdus prin art. I pct. 15 din Hotărârea nr. 428/2018.

Ori de câte ori va avea informații cu privire la persoane care exercită nelegal activități prevăzute de art. 3 din Lege, consiliul baroului va sesiza autoritățile competente și va lua măsurile legale ce se impun.

Capitolul III

Drepturile și îndatoririle avocatului

Secțiunea 1. Drepturile avocaților

Art. 28

(1) Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.

(2) Avocatul, precum și clientul au dreptul să renunțe la contractul de asistență juridică sau să îl modifice de comun acord, în condițiile prevăzute de statutul profesiei. Renunțarea unilaterală a clientului nu constituie cauză de exonerare pentru plata onorariului cuvenit, pentru serviciile avocațiale prestate, precum și pentru acoperirea cheltuielilor efectuate de avocat în interesul procesual al clientului.

Corelații legislative: art. 3, 12, 13, 15, 17, 28 din Legea nr. 51/1995, art. 3, 6, 8, 29, 44, 45, 47, 89-91, 93, 121, 122, 124, 133-137, 139, 140 din Statut

Art. 28 din Legea nr. 51/1995 reglementează ceea ce poate fi numit drept "izvorul" relației încheiate între avocat și clientul său, respectiv contractul de asistență juridică, consacrand, într-o manieră generală, drepturile și obligații relative la încheierea acestuia, precum și la încetarea sa.

Înscrierea pe tabloul avocaților

În vederea prestării de servicii profesionale de specialitate, are dreptul de a încheia un contract de asistență juridică numai avocatul înscris pe tabloul anual al avocaților cu drept de exercitare a profesiei.

Pentru a fi membru al unui barou din România, orice persoană trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții imperative: are exercițiul drepturilor civile și politice, este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege, nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de Legea 51/1995, este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei (art. 12 din Legea nr. 51/1995).

Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit Legii nr. 51/1995 și Statutului profesiei de avocat (art. 17 din Legea nr. 51/1995).

Înscrierea în tablou a avocaților definitivi și stagiați se face numai după depunerea jurământului prevăzut de Legea nr. 51/1995. Jurământul se depune într-un cadru solemn, în fața consiliului baroului, de către avocații nou-înscrisi în barou [art. 47 alin. (1) din Statut].

Înscrierea în tabloul avocaților după primirea în profesie este condiționată de depunerea declarației prevăzute la art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea

Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Depunerea unei declarații false atrage consecințele prevăzute de lege [art. 47 alin. (2) din Statut].

Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei

Până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, decanul supune aprobării consiliului baroului tabloul avocaților, alcătuit potrivit anexei nr. VI la Statut.

Tabloul avocaților va cuprinde: numele și prenumele avocaților definitiv și stagiați cu drept de exercitare a profesiei și sediul profesional al acestora; cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată, cu indicarea sediului acestora și a avocaților care le compun;

restrângeri ale dreptului de a profesa, potrivit prevederilor Legii nr. 51/1995 și Statutului profesiei de avocat; mențiuni privind încetarea calității de avocat; situațiile de întrerupere a activității profesionale a formelor de exercitare a profesiei; alte mențiuni relevante (art. 44 din Statut).

Până la data de 31 ianuarie, tabloul avocaților se comunică, potrivit Legii nr. 51/1995, către conducerea instanțelor de judecată, a parchetelor și unităților de poliție.

Tabloul avocaților străini

Distinct de tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, este întocmit și ținut de către barou tabloul avocaților străini.

Separat se vor menționa formele de exercitare a profesiei din care aceștia fac parte, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și (6) din Legea nr. 51/1995. Distinct sunt evidențiați avocații străini care provin dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care sunt autorizați să își desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător obținut într-un stat membru, indicându-se și dacă aceștia desfășoară activități avocațiale cu caracter permanent pe teritoriul României, precum și titlul profesional sub care își desfășoară activitatea [art. 44 alin. (3) din Statut].

În cazul avocaților străini se va menționa dacă aceștia sunt autorizați să acorde consultanță juridică privind dreptul românesc.

Tabloul avocaților incompatibili

Pe tabloul avocaților incompatibili sunt trecuți avocații care se află într-o situație de incompatibilitate și al căror drept de exercitare a profesiei a fost suspendat.

Tabloul avocaților incompatibili cuprinde date referitoare la: numele și prenumele avocatului incompatibil; dată aprobării cererii de înscriere pe tablou; numărul deciziei consiliului baroului prin care s-a aprobat înscrierea stării de incompatibilitate; data radierii incompatibilității înscrise pe tablou; numărul deciziei emise de către consiliul baroului de ridicare a stării de incompatibilitate.

Principiile care guvernează contractul de asistență juridică

În conformitate cu art. 1 din Statutul profesiei de avocat, exercitarea profesiei este supusă următoarelor principii fundamentale: principiul legalității; principiul libertății; principiul independenței; principiul autonomiei și descentralizării; principiul păstrării secretului profesional. Aceleași principii guvernează totodată și contractul de asistență juridică, acesta constituind, așa cum am enunțat și anterior, izvorul relațiilor dintre avocat și clientul său.

Transferul într-un alt barou Statutul profesiei . Subsecțiunea a 9-a.

Art. 55. (1) Avocatul care, din motive justificate, solicită transferul într-un alt barou se va adresa în scris decanului baroului de la care dorește să se transfere.

(2) Cererea de transfer va fi însoțită de actele pe care se întemeiază și de un certificat eliberat de baroul de la care se solicită transferul. Certificatul va indica datele personale, profesionale și disciplinare ale solicitantului și va atesta că solicitantul a achitat la zi taxele și contribuțiile profesionale către barou, U.N.B.R. și sistemul propriu de asigurări sociale.

(3) Consiliul baroului de la care se solicită transferul va elibera certificatul prin avizarea cererii de transfer, pe care o va înainta, împreună cu dosarul de înscriere în profesie, baroului la care se solicită transferul.

Art. 56. (1) Cererea de transfer va fi soluționată pe baza raportului întocmit de un consilier delegat, care verifică dosarul de înscriere în profesie al celui care solicită transferul, precum și a certificatului prevăzut la art. 55 alin. (2).

(2) La soluționarea cererii consiliul baroului va avea în vedere și respectarea de către petent a dispozițiilor privind modul de organizare și funcționare a formelor de exercitare a profesiei, precum și a condițiilor de primire în profesie.

Art. 57. (1) Decizia cu privire la transfer se comunică solicitantului și baroului din care acesta face parte. Consiliul baroului va face **mențiuni** corespunzătoare în tabloul avocaților.

(2) Decizia prin care s-a respins cererea de transfer va fi motivată și poate fi contestată, în termen de 15 zile de la comunicare, la Consiliul U.N.B.R.

Spete

Nedemnitare

La data de 1.02. 2019 decanul baroului X este sesizat printr-o adresă a avocatului Z că avocatul A este nedemn în conformitate cu dispozițiile art. 14 din Legea nr. 51/ 1995, urmând a fi exclus, deoarece în urmă cu doi ani a fost condamnat pentru infracțiunea de înșelăciune și cu toate acestea până la acest

moment nu a fost luată nici o măsură disciplinară. Motivarea acestei cereri este aceea că infracțiunea pentru care a fost condamnat avocatul A este de natură să aducă atingere demnității profesiei.

Totodată solicită decanului ca acesta să facă demersurile pentru identificarea tuturor avocaților care sunt în această situație , urmând a se constata și față de aceștia starea de nedemnitate cu consecința excluderii lor din avocatură , în conformitate cu decizia Curții Constitutionale prin care s-a admis excepția de neconstitucionalitate referitoare la această sintagmă.

Avocatul A susține prin memoriul depus decanului că prin hotărârea de condamnare nu i s-a interzis ca pedeapsă complementară exercitarea profesiei de avocat, iar pe de altă parte decizia Curții Constituționale nu-i este opozabilă , deoarece condamnarea a intervenit anterior acestei decizii care nu produce efecte retroactive.

Cerințe:

Comentați cererea avocatului Z și motivarea avocatului A.

Soluția dată de decan.

Interdicții

În cadrul unui dosar aflat pe rolul Judecatoriei X la primul termen de judecată, înainte de intrarea în probatiune, nefiind excepții de ridicat și discutate, avocatul reclamantului precizează că avocatul paratului, prezent în sala ,ARE INTERDICTIE de a pleda la această instanță deoarece soția unui stagiar de la cabinetul sau-avocatul colaborator Y – este judecătoare în cadrul instanței Judecatoriei X. În atare condiții, acesta în calitate de îndrumător nu are posibilitatea să pledeze la această instanță. Apreciază că este vorba despre lipsa calitatii de reprezentant .

În replica, avocatul în discuție în calitate de avocat al paratului arată că, într-adevăr, soția colaboratorului stagiar Y este judecătoare în cadrul Judecatoriei X, dar că nu la această instanță din cauza și mai mult acest avocat colaborator nu a uzat de o atare procedură, respectiv de folosința formei de exercitare a îndrumătorului sau pentru a eluda o eventuală interdicție și mai arată că obligația de a demonstra o atare situație revine avocatului reclamantului. Pe de altă parte, arată că nu este vorba despre o excepție a lipsei calitatii de reprezentant ci se pune în discuție o eventuală interdicție legală pe care instanța o poate aprecia într-un sens sau altul, considerând că judecătorul cauzei ar trebui să o respingă.

CERINTE:

1. Apreciați dacă în condițiile spetei avocatul paratului putea sau nu să își exercite profesia așa cum a realizat-o. Evaluați dacă instanța în fața căreia s-a pus problema ar fi fost Tribunalul nu Judecătoria situația era alta. Motivați.

2. În cauza se pune problema interdicției sau a excepției lipsei calitatii de reprezentant sau a ambelor institutii juridice?. Motivați și faceți trimiterea în drept.

3. Care ar fi solutia legala din partea judecatorului raportat la motivarile celor doi avocati?

Spete

1/ Exercițarea profesiei de avocat este incompatibilă cu :

- a) Activitatea salarizată în interiorul profesiei;
- b) Calitatea de asociat într-o societate comercială cu Rspundere limitată;
- c) Calitatea de asociat într-o societate comercială în nume colectiv;

2/ Este nedemn de a fi avocat;:

- a) Cel caruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia , pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- b) Cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului;
- c) Cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni din culpa;

3/ Sancțiunea intervenirii unui caz de nedemnitate este;

- a) Suspendarea din profesie pe perioada cât durează starea de nedemnitate;
- b) Incetarea calității de avocat, constatată prin decizie a consiliului baroului;
- c) Radierea avocatului declarat nedemn din tabloul avocaților;

4/ Exercițarea profesiei de avocat este compatibilă cu;

- a) Funcția de primar;
- b) Calitatea de consilier în consiliul județean;
- c) Funcția de rector al universității;

5/ Exercițarea profesiei de avocat este compatibilă cu;

- a) Exercițarea nemijlocită de fapte materiale de comerț;
- b) Faptele personale de comerț exercitate cu sau fără autorizație;
- c) Calitatea de consilier fiscal;

6/ Înscirarea în tabloul avocaților;:

- a) Se face ulterior depunerii de către avocat a jurământului prevăzut de lege;
- b) Se efectuează în baza hotărârii Decanului baroului;
- c) Se va face doar la cerere;

7/ Un avocat poate fi înscris:

- a) În unul sau mai multe barouri din România;
- b) În Tabloul avocaților incompatibili, dacă dreptul său de a exercita profesia este suspendat;

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

INPPA Centrul Teritorial Cluj

400118, CLUJ-NAPOCA STR.PAVEL ROȘCA NR.4 AP.15, TEL/FAX 0264-439450

e-mail : office@inppa-cluj.ro ;

<http://www.inppa-cluj.ro>

- c) In Tabloul special al avocatilor straini , doar daca a promovat examenul pentru acordarea de consultanta juridica privind dreptul romanesc.

8/ Tabloul avocatilor cu drept de exercitare a profesiei;

a) se intocmeste trimestrial;

b) se intocmeste anual de catee U.N.B.R;

c) se supune aprobarii consiliului baroului de catre decanul baroului pina la data de 15 ianuarie a fiecarui an.

9/ Cererea e transfer a avocatului;

a) Poate fi formulata in scris sau oral;

b) Se va aresa decanului baroului in care doreste sa se transfere;

c) Va fi insotita de actele pe care se intemeiaza, precum si de un certificat eliberat de baroul de la care se solicita transferul;

10/ Transferul avocatului dintr-un barou in altul ;

a) Se poate solicita numai pentru motive justificate;

b) Se poate solicita ori de cite ori acestia doresc sa exercit profesia in cadrul altui barou, fara a fi nevoie ca acestia sa iba motive justificate;

c) Se poate dispune de catre Barou cu titlu de sanctiune.